

Profesor Remi Langevin Życiorys naukowy

Remi Langevin (ur. w 1950 r. w Paryżu) jest profesorem matematyki na Université de Bourgogne (Dijon, Francja). Jego specjalnością naukową jest geometria różniczkowa i całkowa (w szczególności konforemna) oraz teoria układów dynamicznych (w tym układów uogólnionych, takich jak np. foliacje). Wymienione dziedziny nauki należą do tzw. „matematyki czystej”, jednak prof. Langevin nie ucieka od zastosowań. W czasie swej wieloletniej działalności naukowej współpracował m. in. z brazylijskimi badaczami języków migowych u Indian Amazonii, a obecnie z informatykami, specjalistami w zakresie grafiki komputerowej, nad zastosowaniami geometrii tzw. powierzchni kanałowych.

Prof. Langevin jest autorem ponad siedemdziesięciu oryginalnych prac naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych oraz kilkunastu innych prac o różnym (w tym popularyzatorskim) charakterze. Dotyczą one m. in. geometrii całkowej, geometrii konforemnej, klasycznej teorii układów dynamicznych i teorii foliacji. Pośród Jego prac znajdujemy m. in. artykuły: E. Ghys, R. Langevin, P. Walczak, *Entropie geometrique des feuilletages*, Acta Math., 160 (1988), 105–142 – fundamentalny dla teorii uogólnionych układów dynamicznych i R. Langevin, P. Walczak, *Conformal geometry of foliations*, Geom. Dedicata, 132 (2008), 135–168 – inicjujący badania geometrii konforemnej foliacji. Nie do pominięcia jest też praca R. Langevin, C. Bonatti, *Difféomorphismes de Smale des surfaces*, Asterisque 250, która ma rozmiary niewielkiej książki i jest najczęściej cytowaną publikacją Profesora.

Prof. Langevin był promotorem siedmiu doktoratów, a Jego doktorzy pracują m. in. we Francji i Brazylii. Współpracuje naukowo z matematykami praktycznie z całego świata. Współautorów Jego prac znajdziemy nie tylko we Francji, ale i w Brazylii, Hiszpanii, Niemczech, Japonii i Polsce (w Łodzi i nie tylko).

Jest aktywnym członkiem *Société Mathématique de France* (SMF), a w latach 1994–1996 był prezesem tego towarzystwa. Kontakty Profesora z polskim środowiskiem matematycznym doprowadziły do podpisania w roku 2009 umowy o współpracy SMF z Polskim Towarzystwem Matematycznym.

Prof. Langevin poświęca swój czas nie tylko na pracę naukową i dydaktyczną, ale i popularyzację matematyki (przede wszystkim geometrii) w róż-

nych środowiskach. Zdarzyło Mu się wyjaśniać pojęcie krzywizny w jednym z łódzkich liceów, opowiadał o życiu i twórczości Gaspara Monge'a w dijońskiej restauracji, a niedawno (2009) wygłosił cykl wykładów *Introduction to foliations* w dalekim Uzbekistanie.

Kontakty Profesora z Uniwersytetem Łódzkim mają historię blisko trzydziestoletnią. Profesor odwiedził go po raz pierwszy w roku 1983 i od tego czasu bywał tu niemal każdego roku. Ostatnio (wrzesień/październik 2011) spędził u nas blisko miesiąc, uczestnicząc m. in. w Izraelsko-Polskim Zjeździe Matematycznym (Łódź, 12–15.09.2011) i warsztatach *Extrinsic geometry flows* (Międzynarodowe Centrum Matematyczne im. S. Banacha, Będlewo, 30.09–3.10.2011), a latem roku 2012 był też jednym z głównych wykładawców na zorganizowanym przez Katedrę Geometrii UŁ w ramach programu *Erasmus* kursie intensywnym *Computer aided geometry of curves and surfaces with image recognition*.

Prof. Langevin był członkiem komitetów naukowych wszystkich międzynarodowych konferencji naukowych z dziedziny foliacji organizowanych w Polsce przez Katedrę Geometrii UŁ (1990, 1995, 2000, 2005 i 2012). Oczywiście bywał zapraszany do komitetów naukowych nie tylko w Łodzi, np. w ostatniej dekadzie przy *Congrès Franco-Brésilien: géométrie, feuilletages et systemes dynamiques* (Francja, 2002) czy konferencji *Foliations, Topology and Geometry in Rio* (Rio de Janeiro, Brazylia, 2007).

Prof. Langevin jest nie tylko wybitnym uczonym, ale i artystą. Maluje amatorsko obrazy, a Jego prace naukowe pełne są pięknych rysunków geometrycznych, pomagających czytelnikowi rozwinąć wyobraźnię i lepiej zrozumieć trudną materię matematyczną. Wreszcie prof. Remi Langevin jest spokrewniony z Paulem Langevin, wybitnym fizykiem pierwszej połowy XX w. i współpracownikiem Marii Skłodowskiej-Curie. We Francji wydał w postaci książkowej odnalezione przez siebie „cudem” Jej wykłady fizyki dla młodzieży szkolnej. Książka ta

(*Lecons de Marie Curie. Recueillies par Isabelle Chavannes en 1907*, EDP Sciences 2003) została przełożona na język polski i wydana przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, o czym można przeczytać np. w wydanym ostatnio tzw. „spacerowniku” – P. Cieśliński, J. S. Majewski, *Śladami Marii Skłodowskiej-Curie*, Agora, Warszawa 2011, s. 139.